

**Звернення Синоду Єпископів Києво-Галицького Верховного
Архиєпископства УГКЦ до вірних, українських політиків і всіх
людей доброї волі щодо виборчого процесу в Україні**

*До тебе, Господи, я прибігаю; не дай мені осоромитися повіки...
Бо ти - скеля моя й моя твердиня,
і ради імени твого веди мене та керуй мною (Пс. 31, 2.4).*

Дорогі в Христі!

Трохи менше ніж рік залишається до чергових виборів Президента України і дещо більше від року до обрання нового складу найвищого законодавчого органу нашої держави – Верховної Ради України. Однак уже сьогодні спостерігаємо, як суспільство втягують у новий вир передвиборчих перегонів, міжпартійних дискусій і полеміки, так що внаслідок політичних протистоянь опиняються під загрозою основні принципи державного буття нашого народу.

Це спонукає нас, єпископів Української Греко-Католицької Церкви, звернутися до виборців і політиків не напередодні самих виборів, як ми це зазвичай робимо, а заздалегідь, оскільки саме зараз закладається фундамент і принципи того, як відбуватимуться ці вибори та яким, відповідно, буде їх результат.

Конституція України, на якій новообрані Президент України та депутати Верховної Ради складають присягу на вірність українському народові, підкреслює відповідальність кожного високопосадовця «перед Богом, власною совістю, попередніми, нинішнім і прийдешніми поколіннями». Утім, не менша відповідальність за долю рідної держави і народу лежить на кожному свідомому громадянинуві, на кожному з нас, виборців, які за рік вирушатимемо до виборчих дільниць, щоб обирати Главу Держави та депутатів нашого Парламенту. Це усвідомлення особистої відповідальності за процеси, які відбуваються в країні, та за її майбутнє приходило до нас поступово: після періодів ейфорійного захоплення окремими особами, з якими народ

пов'язував вирішення проблем – загальнонаціональних і мало не особистих, побутових, неминуче наставав етап розчарування і зневіри, наслідком якого була узурпація влади кланами та потоптання фундаментальних прав і свобод громадян аж до пролиття крові власного народу. Особливо поглибилося розуміння відповідальності кожного громадянина за долю Батьківщини в останні роки: доказом цього є героїчна посвята наших захисників, жертвність волонтерів, солідарність широких верств суспільства з тими, хто безпосередньо постраждав від воєнної агресії на Сході України. Майбутні вибори слід розглядати саме в цьому ширшому контексті дедалі більшого усвідомлення всіма українцями власної відповідальності «перед Богом, перед власним сумлінням, перед попередніми, нинішнім і прийдешніми поколіннями» нашого народу. Тому ці вибори стануть виявом або зрілості та відповідальності, або ж, навпаки, інфантилізму та легковажності нас, як виборців і громадян. В обох випадках наслідки для країни та її майбутнього будуть дуже важливими.

Тому, свідомі нашої відповідальності перед Господом та перед рідним народом, ми, як віруючі люди, прагнемо підготуватися до зрілого вибору за допомогою смиренної та витривалої молитви до Бога, благаючи Його, щоб зіслав на наш народ дар Свого Святого Духа, аби Він просвітив нас і скерував на дорогу істини, мудрості та справжнього добра. Ми віримо, що Дух Святий, який є Духом істини, навчає нас відрізнити добро від зла, істину від фальші, справжні цінності від лукавого словоблуддя. Бо немає найменшого сумніву, що сили зла намагатимуться повернути свої втрачені позиції і при цьому не гребуватимуть жодними найбруднішими та найпідступнішими методами. На декілька з небезпек, які можуть чигати на нас у ході прийдешньої передвиборчої кампанії, прагнемо звернути вашу увагу.

Першою небезпекою вважаємо дешевий політичний популізм. Поодинокі кандидати, зважаючи на війну, яка триває в країні, і непросту соціально-економічну ситуацію, не скупитимуться на

щедрі передвиборчі обіцянки про швидке й безболісне вирішення всіх проблем, як-от: завершення війни, рішуче економічне зростання, покращення нашого життя «уже наступного дня після виборів» тощо, насправді не будучи здатними їх виконати чи навіть цілком не бажаючи цього робити. У таких обіцянках немає щирості й правди, і це лицемірство відчувають люди, вживаючи нашу прадавню народну мудрість: слова ласкаві, та думки лукаві. Тож не даймо себе заколисати солодкою брехнею і фальшивими надіями, справжньою метою яких є не добро народу, а влада, власна вигода і збагачення.

Друга небезпека походить від нас самих і полягає у спокусі збайдужіння та знеохоченні виборців, у так званій «втомі» - від довгого шляху до свободи, на якому раз у раз натрапляємо на перешкоди. Хочемо наголосити, що християнська чеснота витривалості в доброму є незамінною не тільки в особистому духовному житті, а й у суспільно-політичному. Слушно зауважував свого часу праведний митрополит Андрей, що інколи буває легше в одному героїчному пориві віддати своє життя за добру справу, ніж щоденною муравлиною працею будувати краще майбутнє для себе, для своїх дітей і внуків. Якщо ж виникає у нас така «спокуса втоми», то подумаймо, наприклад, про те, що наші захисники на фронті мають набагато більше підстав, ніж ми, «втомитися» і опустити в розпачі руки від перебування в стані постійної напруги і життєвої небезпеки. Однак вони не впадають у зневіру, а витривало, день за днем, виконують свій святий громадянський обов'язок, захищаючи мирне небо над нашою землею і спокій кожного з нас.

Не забуваючи ні на мить про жертву наших воїнів-захисників, нехай ніхто з нас не посміє легковажно поставитися до свого виборчого обов'язку. Навпаки – підходьмо до нього з усією серйозністю і відповідальністю. Готуймося до виборів не в переддень їх проведення, а далеко наперед, уже на етапі першого знайомства з кандидатами через прискіпливе вивчення їхніх

програм та, що ще важливіше, критичну оцінку їхніх дотеперішніх дій.

Делегуючи певного кандидата до органів державної влади, рекомендуємо виборцям - для моральної впевненості у своєму виборі - перевірити, зокрема, пункти його програми щодо: ставлення до християнських цінностей, наприклад до охорони людського життя від моменту зачаття до природної смерті; трактування інституту подружжя як нерозривного союзу чоловіка і жінки; російської агресії і захисту територіальної цілісності нашої Батьківщини. Не менш важливими є питання соціальної справедливості - захисту найбільш вразливих верств народу та пропозиція конкретних і реалістичних кроків для змін на краще в нашому суспільно-політичному житті. Тож приглядаймося до кандидатів і щиро запитуймо самих себе та їх: чи справді вони люблять Україну і народ, який претендують представляти?

А третя небезпека – це радикалізація суспільства, часто підсилена агресивними висловлюваннями та діями окремих осіб, які, прикриваючись патріотичними гаслами, закликають до насилля, зокрема із застосуванням зброї, та пропагують сліпу ненависть як засіб для вирішення внутрішніх проблем і викликів. Ми переконані, що в наш час, коли щодня надходять тривожні звістки з фронту, коли гинуть наші найкращі дочки й сини, така поведінка є не просто антихристиянською, безвідповідальною, а провокаційною і деструктивною, бо ескалація насильства всередині країни руйнує нашу незалежну державу. Такі дії гратимуть на руку тільки нашим ворогам, чого в жодному разі не можна ані схвалити, ані виправдати, ані допустити.

Ми розуміємо, що самої активної громадянської позиції для проведення справедливих виборів не достатньо. Компетентні державні структури повинні створити на всіх етапах виборчих перегонів належні умови чесності, прозорості та об'єктивності. Ідеться, зокрема, про необхідні зміни до виборчої системи, які б слугували вдосконаленню виборчого процесу. Зараз у Верховній

Раді України триває робота над новим виборчим законодавством, без якого існує небезпека дискредитації виборів як важливого засобу демократичних перетворень. Ми нині маємо унікальний шанс створити такі справедливі виборчі правила, за яких гідність людини стане центром політичної системи, а спільне благо - метою політичного процесу. Закликаємо народних обранців ухвалити таку виборчу реформу, яка б дозволила Парламентові стати справді представницьким органом усіх громадян країни та дала можливість найдостойнішим політикам і політичним силам потрапити до нього внаслідок чесного і прозорого змагання.

Ми рішуче відкидаємо і засуджуємо будь-які спроби підкупу виборців і членів виборчих дільниць. Такі злочинні дії, поза кримінальною відповідальністю, яку тягнуть за собою, є з моральної точки зору важким гріхом і актом зневаги гідності як поодиноких громадян, так і всього народу. Закликаємо політичні сили та кандидатів не організовувати проплачених мітингів, а виборців не брати в них участі, бо такого роду заходи не мають нічого спільного зі справжньою демократією, а є, радше, способом маніпуляції суспільною думкою через зловживання тяжким матеріальним становищем громадян і явним прикладом корупції.

Представників засобів масової інформації закликаємо служити Істині, не ставати зряддям обману чи маніпуляції виборцями, але об'єктивно та неупереджено представляти кандидатів, висвітлювати їхні програми та оцінювати їхні дії, сприяючи таким чином утвердженню правди та даючи свідчення гідного виконання своїх професійних обов'язків, за найвищими стандартами журналістської етики.

Наприкінці не можемо оминати нашою увагою кандидатів на високі державні посади. Наполегливо закликаємо їх не сприймати владу як інструмент вирішення своїх бізнес-проектів, кланових інтересів чи фінансового забезпечення себе і своєї родини. Державна влада покликана бути не засобом для особистої наживи, а способом служіння рідному народові, спільному благу та захисту

прав і свобод кожного мешканця нашої Богом благословенної землі. Каже пророк: «О ви, що обертаєте у полин правосуддя і що кидаєте на землю справедливість... Добра шукайте, не зла, щоб могли жити і щоб Господь, Бог сил, був з вами, як то ви кажете. Ненавидьте зло, любіть добро, встановіть у брамі справедливість, - може, Господь, Бог сил, змилується над своїм народом» (пор. Амос 5, 7. 14-15).

Перебуваючи у Зарваниці, під покровом Богородиці - Матері України, проголошуємо період усильної молитви за чесні та справедливі вибори 2019 року. Закликаємо душпастирів, богопосвячених осіб і вірних мирян УГКЦ молитися, особисто та спільно, у наміренні прийдешніх виборів.

До молитов за Україну, які ми здійснюємо щодня о 21:00, просимо додати в понеділок моління за вибори 2019 року. Після кожної недільної та святкової Літургії, перед молитвою «Боже, великий, єдиний», заохочуємо спільно помолитися один раз «Отче наш», «Богородице Діво» і «Слава Отцю...» за чесні та справедливі вибори в Україні наступного року.

Стоячи перед ликом Зарваницької чудотворної ікони Богородиці, віддаємо наш народ під Її материнську опіку. Благаємо Її, щоб Вона була, особливо цього року, нашою Одигітрією- Провідницею, дорогою правди, служіння і добра, аби прийдешні вибори наблизили нас до того ідеалу «Рідної хати» митрополита Андрея – Української Держави, про який мріяли наші предки і який обстоюють наші захисники сьогодні.

Благословення Господнє на вас!

Від імені Синоду Єпископів Києво-Галицького
Верховного Архиєпископства УГКЦ

† СВЯТОСЛАВ

10 травня 2018 року Божого